

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 178 (XXII) — Nr. 763

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Marti, 16 noiembrie 2010

SUMAR

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

Decizia nr. 1.034 din 14 septembrie 2010 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 133 alin. 2 teza a doua, art. 244 alin. 1 pct. 1 și art. 302¹ lit. d) din Codul de procedură civilă, ale art. 2 alin. (2), art. 4 alin. (2) și art. 5 alin. (1) teza întâi din titlul XIII din Legea nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente, precum și a celor ale art. 39 alin. (1) și art. 41 alin. (1) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară

2-4

Decizia nr. 1.039 din 14 septembrie 2010 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 11 lit. ab) și ac), art. 4 alin. (2) și (3), art. 9 alin. (1) lit. e), art. 11 alin. (1) lit. b), art. 25 alin. (1), alin. (6) lit. b) și alin. (7) lit. b) din Legea nr. 38/2003 privind transportul în regim de taxi și în regim de închiriere

5-6

Decizia nr. 1.074 din 16 septembrie 2010 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 286—288 din Legea nr. 53/2003 — Codul muncii, ale art. 74, 75 și 77 din Legea nr. 168/1999 privind soluționarea conflictelor de muncă și ale art. 164 din Codul de procedură civilă

7-8

Decizia nr. 1.100 din 21 septembrie 2010 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 480 și art. 481 din Codul civil

9-11

Decizia nr. 1.101 din 21 septembrie 2010 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 480 din Codul civil și ale art. 1 pct. 1 și 3 din Legea nr. 1/2009 pentru modificarea și completarea Legii nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989

11-13

Decizia nr. 1.102 din 21 septembrie 2010 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 700 alin. 1 din Codul civil

13-14

Decizia nr. 1.103 din 21 septembrie 2010 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 480 din Codul civil, ale Legii nr. 112/1995 pentru reglementarea situației juridice a unor imobile cu destinația de locuințe, trecute în proprietatea statului, și ale Legii nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989

14-15

HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI

1.047. — Hotărâre privind aprobarea stemei comunei Mircea Vodă, județul Constanța

16

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 1.034**

din 14 septembrie 2010

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 133 alin. 2 teza a doua, art. 244 alin. 1 pct. 1 și art. 302¹ lit. d) din Codul de procedură civilă, ale art. 2 alin. (2), art. 4 alin. (2) și art. 5 alin. (1) teza întâi din titlul XIII din Legea nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente, precum și a celor ale art. 39 alin. (1) și art. 41 alin. (1) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară

Augustin Zegrean	— președinte
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Ingrid Alina Tudora	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror
Antonia Constantin.

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 133 alin. 2 teza a doua, art. 244 alin. 1 pct. 1 și art. 302¹ lit. d) din Codul de procedură civilă, ale art. 2 alin. (2), art. 4 alin. (2) și art. 5 alin. (1) teza întâi din titlul XIII din Legea nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente, precum și a celor ale art. 39 alin. (1) și art. 41 alin. (1) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, excepție ridicată de Otilia Ciuhuță în Dosarul nr. 8.508/182/2007 al Tribunalului Maramureș — Secția civilă.

La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Magistratul-asistent referă asupra cauzei și arată că partea Ioan Tămăian a depus note scrise la dosar prin care solicită respingerea excepției de neconstituționalitate formulate.

Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 9 decembrie 2009, pronunțată în Dosarul nr. 8.508/182/2007, **Tribunalul Maramureș — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 133 alin. 2 teza a doua, art. 244 alin. 1 pct. 1 și art. 302¹ lit. d) din Codul de procedură civilă, art. 2 alin. (2), art. 4 alin. (2) și art. 5 alin. (1) teza întâi din titlul XIII din Legea nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente, precum și a celor ale art. 39 alin. (1) și art. 41 alin. (1) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată**, excepție ridicată de Otilia Ciuhuță într-o cauză având ca obiect fond funciar.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia susține că prevederile art. 133 alin. 2 teza a doua,

art. 244 alin. 1 pct. 1 și art. 302¹ lit. d) din Codul de procedură civilă sunt neconstituționale, în măsura în care obligă justițiabilul să semneze cererea neapărat la termenul de judecată următor, iar nu și anterior acestui moment, prin aceasta instituindu-se o discriminare în raport de ceilalți justițiabili, care pot modifica sau rectifica orice cerere prin cereri subsecvente.

De asemenea, apreciază că întreruperea unui proces civil, atunci când dezlegarea pricinii atârână, în totul sau în parte, de existența sau neexistența unui drept care face obiectul unei alte judecăți, încalcă dreptul de soluționare a cauzei într-un termen rezonabil, discriminând justițiabilii al căror proces este suspendat.

În ceea ce privește prevederile de lege criticate din titlul XIII al Legii nr. 247/2005, cu referire și la textele din Legea nr. 304/2004, autorul excepției susține că acestea sunt neconstituționale, deoarece procesele de fond funciar se soluționează obligatoriu de complete specializate, ceea ce încalcă dreptul la un proces echitabil și la o justiție imparțială. Astfel, apreciază că aceste „complete specializate” în litigiile de fond funciar sunt înființate nu prin lege, ci de un organ administrativ, și anume Consiliului Superior al Magistraturii, cu încălcarea principiului separației puterilor în stat și a obligației înființării instanțelor numai pe calea legii organice — nu prin act administrativ, „instabil și temporar” —, ceea ce echivalează cu încălcarea dreptului la un proces echitabil. Consideră că justițiabilii din procesele având ca obiect fond funciar sunt discriminați față de restul justițiabililor, care pot cere obligarea martorilor de a se prezenta, prin citarea lor, și prin sancțiunea aducerii cu mandat sau a amenzii judiciare, împrejurare ce, în opinia autorului excepției, îi încalcă dreptul la apărare și la un proces echitabil. De asemenea, prin imposibilitatea de a se folosi de calea de atac a apelului, consideră că este privat de o justiție unică și egală pentru toți, de un proces echitabil și de o cale de atac garantată de lege celorlalți cetățeni.

Tribunalul Maramureș — Secția civilă consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, prevederile legale criticate nefiind în contradicție cu dispozițiile constituționale și convenționale invocate.

Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Avocatul Poporului consideră că textele de lege criticate sunt constituționale și invocă în acest sens jurisprudența în materie a Curții Constituționale.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, notele scrise depuse la dosar, concluziile procurorului, prevederile legale criticate, raportate la dispozițiile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie următoarele prevederi legale:

Art. 133 alin. 2 teza a doua, art. 244 alin. 1 pct. 1 și art. 302¹ lit. d) din Codul de procedură civilă, care prevăd că:

— Art. 133 alin. 2 teza a doua: *„Lipsa semnăturii se poate totuși împlini în tot cursul judecății. Dacă pârâtul invocă lipsa de semnătură, reclamantul va trebui să semneze cel mai târziu la prima zi de înfățișare următoare, iar când este prezent în instanță, în chiar ședința în care a fost invocată nulitatea.”;*

— Art. 244 alin. 1 pct. 1: *„Instanța poate suspenda judecata: 1. când dezlegarea pricinii atârână, în totul sau în parte, de existența sau neexistența unui drept care face obiectul unei alte judecăți.”;*

— Art. 302¹ lit. d) din Codul de procedură civilă: *„Cererea de recurs va cuprinde, sub sancțiunea nulității, următoarele mențiuni: [...] d) semnătura.”.*

Art. 2 alin. (2), art. 4 alin. (2) și art. 5 alin. (1) teza întâi din titlul XIII referitor la accelerarea judecăților în materia restituirii proprietăților funciare din Legea nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 653 din 22 iulie 2005, cu următorul cuprins:

— Art. 2 alin. (2): *„(2) În cadrul instanțelor judecătorești procesele funciare se vor soluționa de către complete specializate.”;*

— Art. 4 alin. (2): *„(2) Martorii nu vor fi citați în vederea audierii, prezentarea lor la termenul de judecată fiind în sarcina părții care i-a propus.”;*

— Art. 5 alin. (1) teza întâi: *„(1) Hotărârile pronunțate de instanțele judecătorești în procesele funciare în primă instanță sunt supuse numai recursului. Hotărârile definitive și irevocabile susceptibile de înscriere în cartea funciară sunt comunicate din oficiu de către instanța de judecată birourilor de carte funciară.”.*

Art. 39 alin. (1) și art. 41 alin. (1) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 827 din 13 septembrie 2005, care au următorul conținut:

— Art. 39 alin. (1): *„(1) În raport cu natura și numărul cauzelor, în cadrul judecătorilor se pot înființa secții sau complete specializate.”;*

— Art. 41 alin. (1): *„(1) Secțiile și completele specializate ale curților de apel și ale instanțelor din circumscriptia acestora se înființează, la propunerea colegiilor de conducere ale fiecărei instanțe, prin hotărâre a Consiliului Superior al Magistraturii.”.*

Autorul excepției susține că prevederile legale criticate contravin dispozițiilor constituționale ale art. 1 alin. (3), (4) și (5) referitoare la statul român, art. 15 alin. (1) și (2) privind neretroactivitatea legii, art. 16 alin. (1) și (2) privind egalitatea în drepturi, art. 20 referitoare la tratatele internaționale privind

drepturile omului, art. 21 alin. (1)—(3) privind accesul liber la justiție și dreptul la un proces echitabil, art. 24 alin. (1) privind dreptul la apărare, art. 124 privind înfăptuirea justiției, art. 126 alin. (5) potrivit cărora este interzisă înființarea de instanțe extraordinare și art. 129 referitoare la folosirea căilor de atac, raportat la art. 6 paragraful 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că prevederile art. 133, art. 302¹ și art. 244 alin. 1 pct. 1 din Codul de procedură civilă au mai făcut obiect al controlului de constituționalitate, prilej cu care a statuat că acestea sunt conforme cu Legea fundamentală.

În acest sens este Decizia nr. 551 din 7 iunie 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 544 din 9 august 2007, Curtea a reținut că prevederile art. 133 din Codul de procedură civilă reglementează nulitatea, ca sancțiune incidentă în cazul lipsei mențiunilor esențiale ale cererii de chemare în judecată. Sunt considerate elemente esențiale ale cererii introductive de instanță numele părților, obiectul cererii și semnătura reclamantului. Regimul juridic al nulității este însă diferit. Astfel, absența numelor părților sau a obiectului cererii este sancționată cu nulitatea, fără ca legea să acorde posibilitatea împlinirii acestor lipsuri, în vreme ce, pentru lipsa semnăturii, art. 133 alin. 2 din Codul de procedură civilă permite remedierea în tot cursul judecății, dar nu mai târziu de prima zi de înfățișare ce urmează după invocarea neregularității procedurale.

Curtea a constatat că mențiunile sancționate cu nulitate au un caracter esențial pentru buna administrare a justiției, numele părților, obiectul cauzei și semnătura reclamantului fiind destinate să individualizeze acțiunea civilă, să ateste manifestarea de voință necesară declanșării procesului civil și conținutul concret al pretențiilor reclamantului, lipsa acestor elemente făcând imposibilă continuarea activității judiciare. Din economia textului procedural rezultă că sancțiunea operează doar în cazul lipsei totale a mențiunilor privitoare la unul dintre elementele esențiale ale cererii de chemare în judecată.

Așa fiind, Curtea a constatat că reglementarea criticată nu contravine normelor constituționale referitoare la liberul acces la justiție, dreptul la apărare și folosirea căilor de atac, ci, dimpotrivă, dau expresie acestor principii, constituind o garanție a respectării drepturilor procesuale ale părților.

În ceea ce privește pretinsa neconstituționalitate a prevederilor art. 302¹ lit. d) din Codul de procedură civilă, prin Decizia nr. 332 din 28 iunie 2005, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 693 din 2 august 2005, Curtea a constatat că, „dincolo de semnificația esențială a acestor mențiuni pentru buna administrare a justiției în faza de atac a recursului, coroborarea reglementării criticate cu dispozițiile art. 287 și art. 316 din Codul de procedură civilă, potrivit cărora partea are posibilitatea să complinească omisiunea lor până la prima zi de înfățișare, în cererea de apel și, prin extindere, și în aceea de recurs, impune concluzia că dispozițiile legale deduse controlului nu contravin normelor constituționale de referință.”

De asemenea, referitor la critica privind neconstituționalitatea art. 244 alin. 1 pct. 1 din Codul de procedură civilă, Curtea s-a mai pronunțat printr-o serie de decizii, de exemplu, prin Decizia nr. 1.318 din 13 octombrie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 769 din 11 noiembrie 2009, prin care instanța de contencios constituțional a reținut, în esență, că „suspendarea reprezintă un incident procedural survenit în cursul desfășurării judecății și are ca efect sistarea temporară a procedurii de judecată ca urmare a apariției unor împrejurări voite de părți sau independente de voința lor.

Prevederile art. 244 alin. 1 pct. 1 din Codul de procedură civilă reglementează un caz de suspendare facultativă a judecării, întrucât permit instanței să aprecieze cu privire la necesitatea întreruperii vremelnice a cursului judecării.

Așa fiind, în situația în care dezlegarea pricinii atârână, în totul sau în parte, de existența sau inexistența unui drept care face obiectul unei alte judecări, suspendarea vizează o chestiune prejudicială de a cărei soluționare ar putea depinde și hotărârea ce va fi pronunțată în cauza dedusă judecării.”

Curtea a constatat că suspendarea cauzei într-o astfel de ipoteză este de natură să preîntâmpine situațiile în care instanțele judecătorești ar pronunța hotărâri contradictorii, cu efecte nedorite asupra stabilității raporturilor juridice existente între părți. Pe de altă parte, având posibilitatea de a aprecia oportunitatea suspendării cursului judecării, instanța este chemată să cenzureze toate acele cazuri care ar putea constitui pretext pentru tergiversarea judecării. Prin urmare, lăsarea măsurii suspendării la aprecierea judecătorului, atunci când dezlegarea pricinii depinde de existența unui drept care face obiectul unui alt proces aflat în curs, este menită să îi permită acestuia să își exercite rolul activ, sancționând eventualele tentative de exercitare abuzivă a drepturilor procesuale, incontestabil mai eficient decât în situația în care suspendarea ar avea caracter imperativ. Sub acest aspect, Curtea a statuat în mod constant că reglementarea de către legiuitor, în limitele competenței ce i-a fost conferită prin Constituție, a condițiilor de exercitare a unui drept — subiectiv sau procesual — nu constituie o restrângere a exercițiului acestuia, ci doar o modalitate eficientă de a preveni exercitarea sa abuzivă, în detrimentul altor titulari de drepturi, în egală măsură ocrotite.

În consecință, susținerea autorului excepției, potrivit căreia textul legal criticat încalcă dispozițiile constituționale care prevăd liberul acces la justiție și garantarea dreptului la apărare, precum și cele referitoare la dreptul persoanei la un proces echitabil, este neîntemeiată, art. 244 alin. 1 pct. 1 din Codul de procedură civilă constituind garanția exercitării cu bună-credință a drepturilor procesuale de către toate părțile implicate în proces. În ceea ce privește critica autorului excepției potrivit căreia, deși procesele având ca obiect fond funciar se caracterizează printr-o complexitate deosebită, legiuitorul a instituit inadmisibilitatea

atacării cu apel a hotărârilor pronunțate în primă instanță în această materie, o astfel de reglementare aducând atingere dreptului de proprietate privată și dreptului la un proces echitabil, prin Decizia nr. 1.046 din 14 iulie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 577 din 19 august 2009, Curtea a constatat că „Legea fundamentală nu cuprinde dispoziții referitoare la obligativitatea existenței tuturor căilor de atac, ci prevede principial în art. 129 că, *«impotriva hotărârilor judecătorești, părțile interesate și Ministerul Public pot exercita căile de atac, în condițiile legii»*, art. 126 alin. (2) din Constituție statuând că procedura de judecată și competența instanțelor judecătorești sunt prevăzute prin lege, iar, potrivit jurisprudenței sale constante, accesul liber la justiție nu înseamnă accesul, în toate cazurile, la toate structurile judecătorești și la toate căile de atac”. Așa fiind, Curtea a constatat că prevederile art. 5 alin. (1) teza întâi din titlul XIII „Accelerarea judecăților în materia restituirii proprietăților funciare” al Legii nr. 247/2005 sunt constituționale.

În final, față de critica autorului excepției referitoare la neconstituționalitatea prevederilor art. 39 alin. (1) și art. 41 alin. (1) din Legea nr. 304/2004, Curtea s-a pronunțat prin Decizia nr. 620 din 26 iunie 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 593 din 28 august 2007, în sensul conformității reglementării criticate cu Legea fundamentală.

În acest context, Curtea a reținut că prevederile art. 41 și următoarele din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară se referă la modul de organizare și funcționare a instanțelor de judecată. Acestea sunt adoptate de legiuitor în aplicarea prevederilor art. 124—126 din Constituție, care cuprind principiile generale potrivit cărora se organizează instanțele judecătorești și se realizează justiția, fără a conține nicio prevedere contrară textelor constituționale de referință.

Așa fiind, legiuitorul constituant a lăsat la latitudinea legiuitorului ordinar modul concret de reglementare a problemelor care privesc organizarea instanțelor judecătorești.

Ca atare, întrucât nu au apărut împrejurări noi, care să determine schimbarea jurisprudenței Curții Constituționale, soluția adoptată în precedent, precum și considerentele pe care acestea se întemeiază își mențin valabilitatea și în cauza de față.

Pentru motivele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 133 alin. 2 teza a doua, art. 244 alin. 1 pct. 1 și art. 302¹ lit. d) din Codul de procedură civilă, ale art. 2 alin. (2), art. 4 alin. (2) și art. 5 alin. (1) teza întâi din titlul XIII din Legea nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente, precum și a celor ale art. 39 alin. (1) și art. 41 alin. (1) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, excepție ridicată de Otilia Ciuhuță în Dosarul nr. 8.508/182/2007 al Tribunalului Maramureș — Secția civilă.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 14 septembrie 2010.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent,
Ingrid Alina Tudora

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 1.039

din 14 septembrie 2010

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 11 lit. ab) și ac), art. 4 alin. (2) și (3), art. 9 alin. (1) lit. e), art. 11 alin. (1) lit. b), art. 25 alin. (1), alin. (6) lit. b) și alin. (7) lit. b) din Legea nr. 38/2003 privind transportul în regim de taxi și în regim de închiriere

Augustin Zegrean	— președinte
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Valentina Bărbățeanu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Antonia Constantin.

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 11 lit. ab) și ac), art. 4 alin. (2) și (3), art. 9 alin. (1) lit. e), art. 11 alin. (1) lit. b), art. 25 alin. (1), alin. (6) lit. b) și alin. (7) lit. b) din Legea nr. 38/2003 privind transportul în regim de taxi și în regim de închiriere, excepție ridicată de Societatea Comercială „Aviroms Rent a Car” — S.R.L. din București în Dosarul nr. 5.748/2/2008 al Curții de Apel București — Secția a VIII-a de contencios administrativ și fiscal.

La apelul nominal răspunde, pentru autorul excepției, domnul avocat Hugo Vitzman, membru al Baroului București, în calitate de apărător ales cu delegație la dosarul cauzei. Lipsește partea Ministerul Administrației și Internelor, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul apărătorului autorului excepției. Aceasta reiterează argumentele expuse în notele scrise depuse la dosarul cauzei.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere ca neîntemeiată a excepției. Precizează că textele de lege criticate cuprind definiții legale ale termenilor utilizați și stabilesc condițiile de organizare și desfășurare a unor activități economice, fără să contravină dispozițiilor constituționale invocate în motivarea criticii.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 9 octombrie 2009, pronunțată în Dosarul nr. 5.748/2/2008, **Curtea de Apel București — Secția a VIII-a de contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 11 lit. ab) și ac), art. 4 alin. (2) și (3), art. 9 alin. (1) lit. e), art. 11 alin. (1) lit. b), art. 25 alin. (1), alin. (6) lit. b) și alin. (7) lit. b) din Legea nr. 38/2003 privind transportul în regim de taxi și în regim de închiriere.** Excepția a fost ridicată de Societatea Comercială „Aviroms Rent a Car” — S.R.L. din București într-o cauză având ca obiect anularea unui act administrativ.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia susține, în esență, că dispozițiile art. 11 lit. ab) și ac), art. 4 alin. (2) și ale art. 25 alin. (1), alin. (6) lit. b) și alin. (7) lit. b) din Legea nr. 38/2003, prin care se impun perceperea și plata anticipată a serviciului de închiriere/de transport în regim de închiriere, reprezintă o restricționare gravă a drepturilor consfințite de art. 45 și art. 135 din Constituție. Aceasta, deoarece este reglementată imixtiunea statului într-un raport de drept privat, prin împiedicarea libertății părților de a negocia data plății unui serviciu ce urmează să fie prestat. În plus, impunerea plății anticipate a serviciului de închiriere având ca obiect autovehicule se aplică doar activității de închiriere și reprezintă o obligație de plată a unui serviciu încă neprestat, de care

consumatorul încă nu a beneficiat. În plus, necunoscându-se numărul de kilometri ce urmează a fi parcurși, este imposibilă plata anticipată a serviciului la momentul închirierii. Dispozițiile art. 4 alin. (3), art. 9 alin. (1) lit. e) pct. 2 și ale art. 11 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 38/2003 restricționează libertatea economică și libertatea comerțului, întrucât obligă operatorul economic să dețină autovehiculul exclusiv pe baza unui act translativ de proprietate sau a unui contract de leasing, deși legislația în vigoare prevede multiple modalități de transmitere a dreptului de folosință. În sfârșit, prevederile art. 9 alin. (1) lit. e) pct. 1 din Legea nr. 38/2003, care impun deținerea în proprietate sau în regim de închiriere a spațiului de parcare utilizat în cadrul activității de transport, limitează libertatea economică și contractuală a operatorului economic, care ar putea exercita, de pildă, și un drept de folosință, de uzufruct sau de comodat asupra spațiului respectiv.

Curtea de Apel București — Secția a VIII-a de contencios administrativ și fiscal apreciază că se impune admiterea excepției, prin textele de lege criticate fiind limitat accesul liber al persoanei la o activitate economică, fără să fie îndeplinite cerințele impuse de art. 53 din Legea fundamentală.

Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Avocatul Poporului consideră că dispozițiile art. 11 lit. ab) și ac), art. 4 alin. (2) și (3), art. 9 alin. (1) lit. e), art. 11 alin. (1) lit. b), art. 25 alin. (1), alin. (6) lit. b) și alin. (7) lit. b) din Legea nr. 38/2003 privind transportul în regim de taxi și în regim de închiriere sunt constituționale, deoarece condițiile astfel reglementate nu sunt de natură să îngreudească libertatea economică și contractuală a unei persoane, drepturi garantate, de altfel, „în condițiile legii”. Totodată, activitatea de transport în regim de închiriere prezintă interes public prin însuși specificul ei, astfel că exigențele legale avute în vedere pentru organizarea și funcționarea acestei activități economice constituie criterii obiective care se impun în scopul protejării interesului public.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, susținerile apărătorului autorului excepției, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiect al excepției de neconstituționalitate îl constituie prevederile art. 11 lit. ab) și ac), art. 4 alin. (2) și (3), art. 9 alin. (1) lit. e), art. 11 alin. (1) lit. b), art. 25 alin. (1), alin. (6) lit. b) și alin. (7) lit. b) din Legea nr. 38/2003 privind transportul în regim de taxi și în regim de închiriere, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 45 din 28 ianuarie 2003, modificată și completată prin Legea nr. 265/2007, publicată în

Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 527 din 3 august 2007, care au următorul conținut:

— Art. 11 lit. ab) și ac): „În sensul prezentei legi, următorii termeni se definesc astfel: (...)”

ab) transport în regim de închiriere — serviciu de transport public de persoane realizat de transportatori autorizați cu autoturisme cu conducători auto, puse la dispoziția clienților pe bază de contract de închiriere tarifat pe oră sau pe zi, cu plata anticipată a contractului;

ac) serviciu de închiriere — serviciu de transport public realizat de operatori economici autorizați care pun la dispoziția unor clienți autoturisme fără conducător auto, pe bază de contract, cu plata anticipată a contractului de închiriere;”;

— Art. 4 alin. (2) și (3): „(2) Transportul în regim de închiriere este serviciul de transport public de persoane asigurat contra cost, pe bază de contract, achitat integral și realizat în condițiile prezentei legi.

(3) Transportul în regim de taxi sau transportul în regim de închiriere se realizează numai cu autovehicule deținute de către transportatorii autorizați, cu titlu de proprietate sau în temeiul unui contract de leasing.”;

— Art. 9 alin. (1) lit. e): „(1) Autorizația de transport în regim de taxi sau autorizația de transport în regim de închiriere se eliberează de autoritatea de autorizare din cadrul primăriei localității sau primăriei municipiului București de pe raza administrativ-teritorială în care transportatorul își are sediul sau domiciliul, după caz, pe baza unei documentații care trebuie să conțină următoarele: (...)”

e) dovada îndeplinirii capacității financiare, respectiv:

1. declarație pe propria răspundere a transportatorului că poate asigura spațiile necesare pentru parcare a tuturor autovehiculelor cu care va desfășura transportul în regim de taxi sau transportul în regim de închiriere, spații deținute în proprietate sau prin contract de închiriere;

2. declarație pe propria răspundere a transportatorului că acesta deține sau are capacitatea financiară de a deține un număr de autovehicule, pe tipuri, în proprietate sau în temeiul contractelor de leasing, pe care le va utiliza în realizarea serviciului de transport, precizând care sunt criteriile de departajare stabilite la art. 142 alin. (6) pe care le poate îndeplini, pe fiecare autovehicul și pe numere de circulație, dacă este posibil.”;

— Art. 11 alin. (1) lit. b): „(1) Autorizația taxi sau orice copie conformă a autorizației de transport se eliberează de către autoritatea de autorizare, dacă a fost atribuită în cadrul procedurii de atribuire a gestiunii serviciului, stabilită în condițiile prezentei legi, după depunerea următoarelor documente în copie: (...)”

b) certificatul de înmatriculare și cartea de identitate a autovehiculului din care să rezulte că acesta este deținut de către transportatorul autorizat respectiv în proprietate sau în temeiul unui contract de leasing.”;

Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 11 lit. ab) și ac), art. 4 alin. (2) și (3), art. 9 alin. (1) lit. e), art. 11 alin. (1) lit. b), art. 25 alin. (1), alin. (6) lit. b) și alin. (7) lit. b) din Legea nr. 38/2003 privind transportul în regim de taxi și în regim de închiriere, excepție ridicată de Societatea Comercială „Aviroms Rent a Car” — S.R.L. din București în Dosarul nr. 5.748/2/2008 al Curții de Apel București — Secția a VIII-a de contencios administrativ și fiscal.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 14 septembrie 2010.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent,
Valentina Bărbățeanu

— Art. 25 alin. (1), alin. (6) lit. b) și alin. (7) lit. b): „(1) Transportul în regim de închiriere este serviciul de transport public de persoane, executat cu un autoturism cu conducător auto, pus la dispoziția clientului pe bază de contract pentru efectuarea serviciului, tarifat pe oră sau pe zi, cu plata anticipată a prestației contractate, pe bază de documente fiscale, conform prezentei legi. Transportul în regim de închiriere se realizează pe orice traseu, la cererea expresă a clientului, cu obligația revenirii autovehiculului în localitatea de autorizare după efectuarea transportului respectiv, conform contractului. Conducătorul auto trebuie, obligatoriu, să dețină atestat profesional și să fie angajat al transportatorului autorizat. (...)”

(6) Pentru executarea serviciului de transport în regim de închiriere, la bordul autoturismului trebuie să existe: (...)”

b) documentul fiscal cu regim special valabil privind plata anticipată a întregului transport contractat; (...)”

(7) Pentru executarea serviciului de închiriere de autoturisme, la bordul autoturismului trebuie să existe copia conformă a certificatului de înmatriculare emis de registrul comerțului, eliberată, la cerere, de către autoritatea de autorizare pentru o durată de 5 ani. Copia conformă este valabilă în prezența următoarelor documente sau însemne, respectiv (...)”

b) asigurarea persoanelor și a bunurilor acestora pentru riscuri ce cad în sarcina transportatorului autorizat;”.

Autorul excepției susține că textele indicate sunt neconstituționale în raport cu dispozițiile art. 45 — Libertatea economică, art. 53 — Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți și ale art. 135 — Economia.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea observă că, potrivit art. 2 din Legea nr. 38/2003, atât serviciul de închiriere a unui autoturism fără șofer, cât și transportul în regim de închiriere fac parte din categoria serviciilor publice, cărora legiuitorul a înțeles să le acorde o reglementare specială, impusă de necesitatea asigurării, pe de o parte, a unui cadru unitar pentru desfășurarea acestora, iar, pe de altă parte, a unei calități corespunzătoare standardelor unui transport civilizat și în condiții de siguranță. Curtea observă că textele de lege criticate nu contravin, prin ele însele, dispozițiilor constituționale care consacră dreptul de acces liber la o activitate economică și nici celor referitoare la economia de piață a României, bazată pe libera inițiativă și concurență. Curtea reține că libertatea economică, statuată de art. 45 din Legea fundamentală, nu este o libertate absolută, ci trebuie exercitată în condițiile legii. Or, prevederile legale ce formează obiectul excepției dau expresie obligației statului de a impune reguli de disciplină economică menite să creeze un cadru adecvat desfășurării activităților la care se referă textele de lege criticate, prin impunerea anumitor exigențe pe care cei care doresc să presteze un astfel de serviciu public trebuie să le îndeplinească.

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 1.074

din 16 septembrie 2010

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 286—288 din Legea nr. 53/2003 — Codul muncii, ale art. 74, 75 și 77 din Legea nr. 168/1999 privind soluționarea conflictelor de muncă și ale art.164 din Codul de procedură civilă

Augustin Zegrean	— președinte
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Iulia Antoanella Motoc	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Oana Cristina Puică	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Antonia Constantin

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 286—288 din Legea nr. 53/2003 — Codul muncii, ale art. 74, 75 și 77 din Legea nr. 168/1999 privind soluționarea conflictelor de muncă și ale art. 164 din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Societatea Comercială „Petro” — S.A. din București în dosarele nr. 49.227/3/2008, nr. 783.01/3/2008, nr. 41171.01/3/2007, nr. 49.931/3/2008, nr. 13225.01/3/2008, nr. 48.542/3/2008, nr. 40345.01/3/2007, nr. 37130./3/2007, nr. 14.528/3/2009, nr. 47.022/3/2008, nr. 14.966/3/2009, nr. 48.535/3/2008, nr. 48.537/3/2008, nr. 10.498/3/2009, nr. 43228./3/2007, nr. 44095./3/2007, nr. 41288.01/3/2007, nr. 988/3/2009, nr. 49.691/3/2008, nr. 40709.01/3/2007, nr. 14.774/3/2009, nr. 49.613/3/2008, nr. 47.005/3/2007 și nr. 34.377/3/2007 ale Tribunalului București — Secția a VIII-a conflicte de muncă și asigurări sociale.

La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Curtea, având în vedere că excepțiile de neconstituționalitate ridicate în dosarele nr. 178D/2010, nr. 180D/2010, nr. 182D—189D/2010, nr. 193D—198D/2010 și nr. 200D—207D/2010 au obiect identic, pune în discuție, din oficiu, problema conexării cauzelor.

Reprezentantul Ministerului Public nu se opune conexării dosarelor.

Curtea, în temeiul art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, dispune conexarea dosarelor nr. 180D/2010, nr. 182D—189D/2010, nr. 193D—198D/2010 și nr. 200D—207D/2010 la Dosarul nr. 178D/2010, care este primul înregistrat.

Cauza este în stare de judecată.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate, invocând în acest sens jurisprudența în materie a Curții Constituționale.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, reține următoarele:

Prin încheierile din 16 martie, 24 iunie, 21, 27, 28 și 29 octombrie, 6, 12, 16, 27 și 30 noiembrie, 3 și 7 decembrie 2009 și din 4, 6, 8 și 15 ianuarie 2010, pronunțate în dosarele nr. 49.227/3/2008, nr. 783.01/3/2008, nr. 41171.01/3/2007, nr. 49.931/3/2008, nr. 13225.01/3/2008, nr. 48.542/3/2008, nr. 40345.01/3/2007, nr. 37130./3/2007, nr. 14.528/3/2009, nr. 47.022/3/2008, nr. 14.966/3/2009, nr. 48.535/3/2008, nr. 48.537/3/2008, nr. 10.498/3/2009, nr. 43228./3/2007, nr. 44095./3/2007, nr. 41288.01/3/2007, nr. 988/3/2009, nr. 49.691/3/2008, nr. 40709.01/3/2007, nr. 14.774/3/2009, nr. 49.613/3/2008, nr. 47.005/3/2007 și nr. 34.377/3/2007,

Tribunalul București — Secția a VIII-a conflicte de muncă și asigurări sociale a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 286—288 din Legea nr. 53/2003 — Codul muncii, ale art. 74, 75 și 77 din Legea nr. 168/1999 privind soluționarea conflictelor de muncă și ale art. 164 din Codul de procedură civilă. Excepția a fost ridicată de Societatea Comercială „Petro” — S.A. din București cu ocazia soluționării unor cauze civile având ca obiect drepturi bănești.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia susține, în esență, că textele de lege criticate încalcă accesul liber la justiție, dreptul la un proces echitabil, dreptul la apărare, precum și condițiile și limitele restrângerii exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți. Astfel, arată că dispozițiile art. 286—288 din Legea nr. 53/2003 — Codul muncii și ale art. 74, 75 și 77 din Legea nr. 168/1999 sunt de un formalism excesiv, de natură să afecteze grav efectivitatea exercitării drepturilor recunoscute de lege atât pentru angajat, cât și pentru angajator și să restrângă nejustificat dreptul la apărare al angajatorului, care este pus într-o situație de dezechilibru față de angajatul care are calitatea de reclamant. Autorul excepției invocă faptul că intervalul de timp dintre data primirii citației și data termenului de judecată este prea scurt pentru ca un angajator să își exercite dreptul la apărare și să se achite de sarcina probei care îi revine. De asemenea, faptul că prevederile art. 164 din Codul de procedură civilă lasă la aprecierea instanței posibilitatea conexării cauzelor și nu obligă la luarea unei astfel de măsuri, ceea ce ar conduce la o economie de timp și cheltuieli, precum și la o judecată unitară, este de natură să aducă atingere dreptului la apărare. Astfel, dispozițiile de lege atacate încalcă, în opinia autorului, și principiul efectivității juridice.

De asemenea, mai susține că obligarea angajatorului de a suporta nelimitat întreaga sarcină a probei vine în contradicție cu normele constituționale ce configurează alcătuirea sistemului judiciar bazat pe egalitate de tratament, imparțialitate și echitate procesuală, determinându-l să realizeze o probațiune diabolică, mai mult decât împovărătoare, cu consecința suportării efectelor administrării unor probe speciale în interesul adversarilor procesuali, cum ar fi, cu titlu de exemplu — expertizele, care în cazul unor coparticipanți procesuali ajung la costuri uriașe, suportate de angajator.

Tribunalul București — Secția a VIII-a conflicte de muncă și asigurări sociale apreciază că prevederile de lege criticate nu încalcă dispozițiile din Constituție și din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale invocate de autorul excepției.

Potrivit art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierile de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierile de sesizare, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile de lege criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 286—288 din Legea nr. 53/2003 – Codul muncii, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 72 din 5 februarie 2003, ale art. 74, 75 și 77 din Legea nr. 168/1999 privind soluționarea conflictelor de muncă, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 582 din 29 noiembrie 1999, cu modificările și completările ulterioare, și ale art. 164 din Codul de procedură civilă, având următorul cuprins:

— Art. 286 din Legea nr. 53/2003 — Codul muncii: „(1) Cererile referitoare la soluționarea conflictelor de muncă se judecă în regim de urgență.

(2) Termenele de judecată nu pot fi mai mari de 15 zile.

(3) Procedura de citare a părților se consideră legal îndeplinită dacă se realizează cu cel puțin 24 de ore înainte de termenul de judecată.”;

— Art. 287 din Legea nr. 53/2003 — Codul muncii: „Sarcina probei în conflictele de muncă revine angajatorului, acesta fiind obligat să depună dovezile în apărarea sa până la prima zi de înfățișare.”;

— Art. 288 din Legea nr. 53/2003 — Codul muncii: „Administrarea probelor se face cu respectarea regimului de urgență, instanța fiind în drept să decadă din beneficiul probei admise partea care întârzie în mod nejustificat administrarea acesteia.”;

— Art. 74 din Legea nr. 168/1999: „(1) Cererile referitoare la soluționarea conflictelor de drepturi se judecă în regim de urgență.

(2) Termenele de judecată nu pot fi mai mari de 10 zile.

(3) Părțile sunt legal citate, dacă citația le-a fost înmănată cel puțin cu o zi înaintea judecării.”;

— Art. 75 din Legea nr. 168/1999: „În cazul în care sunt contestate măsuri unilaterale dispuse de unitate, aceasta are obligația ca, până la prima zi de înfățișare, să depună dovezile în baza cărora a luat măsura respectivă.”;

— Art. 77 din Legea nr. 168/1999: „(1) În cazul în care judecata continuă, administrarea probelor se va face cu

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge ca neîntemeiată excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 286—288 din Legea nr. 53/2003 — Codul muncii, ale art. 74, 75 și 77 din Legea nr. 168/1999 privind soluționarea conflictelor de muncă și ale art. 164 din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Societatea Comercială „Petrom” — S.A. din București în dosarele nr. 49.227/3/2008, nr. 783.01/3/2008, nr. 41171.01/3/2007, nr. 49.931/3/2008, nr. 13225.01/3/2008, nr. 48.542/3/2008, nr. 40345.01/3/2007, nr. 37130./3/2007, nr. 14.528/3/2009, nr. 47.022/3/2008, nr. 14.966/3/2009, nr. 48.535/3/2008, nr. 48.537/3/2008, nr. 10.498/3/2009, nr. 43228./3/2007, nr. 44095./3/2007, nr. 41288.01/3/2007, nr. 988/3/2009, nr. 49.691/3/2008, nr. 40709.01/3/2007, nr. 14.774/3/2009, nr. 49.613/3/2008, nr. 47.005/3/2007 și nr. 34.377/3/2007 ale Tribunalului București — Secția a VIII-a conflicte de muncă și asigurări sociale.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 16 septembrie 2010.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,

AUGUSTIN ZEGREAN

respectarea regimului de urgență al judecării conflictelor de drepturi.

(2) Instanța poate să decadă din beneficiul probei admise partea care întârzie nejustificat administrarea acesteia.”;

— Art. 164 din Codul de procedură civilă: „Părțile vor putea cere întrunirea mai multor pricini ce se află înaintea aceleiași instanțe sau instanțe deosebite, de același grad, în care sunt aceleași părți sau chiar împreună cu alte părți și al căror obiect și cauză au între dânsese o strânsă legătură.

Întrunirea poate fi făcută de judecător chiar dacă părțile nu au cerut-o.

Dosarul va fi trimis instanței mai întâi investită, afară numai dacă amândouă părțile cer trimiterea lui la una din celelalte instanțe.

Când una din pricini este de competența unei instanțe, și părțile nu o pot înlătura, întrunirea se va face la acea instanță.”

În susținerea neconstituționalității acestor prevederi de lege, autorul excepției invocă încălcarea dispozițiilor constituționale ale art. 21 alin. (1)—(3) referitoare la accesul liber la justiție și dreptul la un proces echitabil, ale art. 24 privind dreptul la apărare și ale art. 53 alin. (1) referitoare la restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți, precum și ale art. 11 alin. (2) privind raportul dintre dreptul internațional și dreptul intern și ale art. 20 alin. (2) referitoare la tratatele internaționale privind drepturile omului raportate la prevederile art. 6 paragraful 1 referitoare la dreptul la un proces echitabil din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că dispozițiile de lege criticate au mai fost supuse controlului de constituționalitate, prin raportare la aceleași prevederi din Constituție și din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, invocate de același autor și în prezenta cauză, și cu o motivare identică. Astfel, spre exemplu, prin Decizia nr. 1.015 din 7 iulie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 547 din 6 august 2009, Curtea a respins excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 286—288 din Legea nr. 53/2003 — Codul muncii, ale art. 74, 75 și 77 din Legea nr. 168/1999 privind soluționarea conflictelor de muncă și ale art. 164 din Codul de procedură civilă, pentru motivele acolo arătate.

Întrucât nu au apărut elemente noi, de natură a determina reconsiderarea jurisprudenței Curții, atât soluția, cât și considerentele deciziei menționate își păstrează valabilitatea și în cauza de față.

Magistrat-asistent,
Oana Cristina Puică

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 1.100

din 21 septembrie 2010

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 480 și art. 481 din Codul civil

Augustin Zegrean	— președinte
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Iulia Antoanella Motoc	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Maria Bratu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Carmen-Cătălina Gliga.

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 480 și art. 481 din Codul civil, excepție ridicată de Adriana Stegman Condor în Dosarul nr. 7.735/3/2008 al Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția civilă și de proprietate intelectuală.

La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Președintele dispune a se face apelul și în Dosarul nr. 708D/2010, având ca obiect aceeași excepție ridicată de Aurelia Bădulescu în Dosarul nr. 20.839/3/2007 al Tribunalului București — Secția a III-a civilă.

La apelul nominal răspunde, pentru partea Elena Zoe Margareta Marinescu, mandatarul Dragoș Marinescu, asistat de avocații Lacrima Ciorbea și Victor Ciorbea cu delegație depusă la dosar. Lipsesc celelalte părți, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Curtea, având în vedere identitatea de obiect al excepțiilor de neconstituționalitate, pune în discuție, din oficiu, problema conexării cauzelor.

Partea prezentă nu se opune conexării dosarelor.

Reprezentantul Ministerului Public este de acord cu conexarea dosarelor.

Curtea dispune, în temeiul art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992, conexarea Dosarului nr. 708D/2010 la Dosarul nr. 703D/2010, care este primul înregistrat.

Cauza se află în stare de judecată.

Avocații părții prezente solicită respingerea excepției de neconstituționalitate, arătând că prevederile art. 480 și art. 481 din Codul civil au mai făcut obiectul controlului de constituționalitate în repetate rânduri. Curtea, prin numeroase decizii, a respins excepția de neconstituționalitate privind aceste texte de lege. De altfel, scopul invocării excepției este acela de a tergiversa soluționarea litigiului aflat pe rolul instanței de judecată. În acest sens, depune note scrise.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată, invocând jurisprudența în materie a Curții Constituționale.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, constată următoarele:

Prin Decizia din 21 ianuarie 2010 și Încheierea din 27 ianuarie 2010, pronunțate în dosarele nr. 7.735/3/2008 și nr. 20.839/3/2007, **Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția**

civilă și de proprietate intelectuală și Tribunalul București — Secția a III-a civilă au sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 480 și art. 481 din Codul civil, excepție ridicată de Adriana Stegman Condor și Aurelia Bădulescu.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorii acesteia susțin că prevederile art. 480 și art. 481 din Codul civil contravin art. 16 alin. (1) și (2) și art. 44 alin. (2) din Constituție datorită „operațiunii juridice a comparării titlurilor de proprietate ale părților de către instanța de judecată”.

Pe de altă parte, susțin că art. 480 din Codul civil dă posibilitatea unor persoane al căror titlu a fost desființat în conformitate cu Decretul nr. 134/1949 de a-și redobândi proprietatea. În continuare, arată că, potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, pentru a exista o protecție a unui drept subiectiv al persoanei îndreptățite în sensul art. 1 din Primul Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, „este necesar ca bunul să se afle în patrimoniul persoanei, calitatea de titular al dreptului fiindu-i recunoscută acesteia printr-o hotărâre judecătorească sau pe calea unei măsuri legislative de restituire, concretizând, în patrimoniul părții, existența unei speranțe legitime de redobândire a bunului în materialitatea sa”. În acest sens se face referire la hotărârile Curții Europene a Drepturilor Omului pronunțate în Cauza *Constandache contra României, 2002*, și Cauza *Jantner contra Slovaciei, 2003*. Pierderea proprietății dobândite în baza unui titlu valabil, fără a se constata nevalabilitatea acestuia, echivalează cu o expropriere, dincolo de limitele permise de Constituție, și presupune încălcarea flagrantă a dreptului de proprietate, reglementat ca drept fundamental de art. 44 din Constituție și de art. 1 din Primul Protocol adițional la Convenție. Totodată, se mai susține că prevederile de lege criticate nu îndeplinesc cele 4 criterii, de claritate, precizie, previzibilitate și predictibilitate, pentru ca subiectul de drept vizat să își poată conforma conduita, astfel încât să evite consecințele nerespectării lor, criterii ce constituie tot atâtea garanții ale dreptului oricărui cetățean la un proces echitabil. În acest sens fac referire la hotărârile pronunțate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului în cauzele *Sunday Times contra Regatului Unit, 1979*, și *Rotaru contra României, 2000*.

Instanțele de judecată consideră că excepția este neîntemeiată.

Potrivit art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierile de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând decizia și încheierea de sesizare, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, susținerile părții prezente, concluziile procurorului, prevederile de lege criticate, raportate

la dispozițiile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției îl reprezintă prevederile art. 480 și art. 481 din Codul civil, texte de lege ce au următoarea redactare:

— Art. 480: „*Proprietatea este dreptul ce are cineva de a se bucura și a dispune de un lucru în mod exclusiv și absolut, însă în limitele determinate de lege.*”;

— Art. 481: „*Nimeni nu poate fi silit a ceda proprietatea sa, afară numai pentru cauză de utilitate publică și primind o dreaptă și prealabilă despăgubire.*”

Textele constituționale considerate ca fiind încălcate sunt cele ale art. 16 alin. (1) și (2) privind egalitatea cetățenilor în fața legii, ale art. 20 alin. (2) referitor la tratatele internaționale privind drepturile omului, ale art. 21 alin. (3) referitor la dreptul părților la un proces echitabil și la soluționarea cauzelor într-un termen rezonabil și ale art. 44 alin. (2) și (3) care stabilesc garantarea și ocrotirea proprietății private și condițiile exproprierii, respectiv pentru o cauză publică, stabilită potrivit legii, cu dreaptă și prealabilă despăgubire. Totodată, invocă contrarietatea textelor de lege criticate față de dispozițiile art. 6 privind dreptul la un proces echitabil din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, precum și față de dispozițiile art. 1 din Primul Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, privind dreptul la respectarea bunurilor.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că prevederile art. 480 și ale art. 481 din Codul civil au mai făcut obiect al controlului de constituționalitate, pentru critici de neconstituționalitate similare cu cele din prezenta cauză.

Astfel, prin Decizia nr. 1.646 din 15 decembrie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 49 din 21 ianuarie 2010, Curtea, făcând referire la jurisprudența sa anterioară, a reținut că dispozițiile art. 480 din Codul civil dau definiția legală a proprietății, precizând că dreptul de proprietate este atât un drept absolut, ce rezultă din exercitarea celor 3 atribute ale acestui drept real — *usus, fructus și abusus* —, cât și un drept exclusiv, din punctul de vedere al titularului care îl poate exercita în mod liber, cu respectarea însă a ordinii publice și a dispozițiilor imperative ale legii. Astfel, textul de lege criticat este în deplină concordanță cu dispozițiile constituționale ale art. 44 alin. (1) teza a doua, potrivit cărora conținutul și limitele dreptului de proprietate sunt stabilite de lege. Pentru aceleași considerente, a constatat că textul de lege criticat este în acord cu dispozițiile art. 1 din Primul Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, privind dreptul la respectarea bunurilor. În ceea ce privește critica de neconstituționalitate a prevederilor art. 481 din Codul civil, Curtea a reținut că acestea reglementează regimul juridic al exproprierii, consacrat, de altfel, constituțional în art. 44 alin. (3) din Legea fundamentală.

Față de susținerile privind jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului referitoare la respectarea criteriilor de claritate, precizie, previzibilitate și predictibilitate ale normelor juridice, Curtea, prin aceeași decizie, a reținut că instanța europeană a statuat, de exemplu prin Hotărârea din 20 mai 1999, pronunțată în Cauza *Rekvenyi contra Ungariei*, că previzibilitatea consecințelor ce decurg dintr-un act normativ determinat nu poate avea o certitudine absolută, întrucât, oricât de dorită ar fi aceasta, ea ar da naștere unei rigidități excesive a reglementării. În Hotărârea din 24 mai 2007, pronunțată în Cauza *Dragotoniu și Militaru-Pidhorni contra României*, instanța

europeană a arătat că însemnătatea noțiunii de previzibilitate depinde în mare măsură de contextul textului de lege, de domeniul pe care îl acoperă, precum și de numărul și calitatea destinatarilor săi. Previzibilitatea legii nu se opune ca persoana interesată să fie nevoită să recurgă la o bună consiliere pentru a evalua, la un nivel rezonabil în circumstanțele cauzei, consecințele ce ar putea decurge dintr-o anumită acțiune. Totodată, din cauza principiului generalității legilor, conținutul acestora nu poate prezenta o precizie absolută. Una dintre tehnicile de reglementare constă în recurgerea mai degrabă la categorii generale decât la liste exhaustive. De asemenea, numeroase legi se folosesc de eficacitatea formulelor mai mult sau mai puțin vagi pentru a evita o rigiditate excesivă și a se putea adapta la schimbările de situație. Interpretarea și aplicarea unor asemenea texte depind de practică (Hotărârile din 25 mai 1993 și din 20 mai 1999, pronunțate în cauzele *Kokkinakis împotriva Greciei și Cantoni contra Franței*). Funcția decizională acordată instanțelor servește tocmai pentru a îndepărta îndoielile ce ar putea exista în privința interpretării normelor, ținând cont de evoluțiile practicii cotidiene, cu condiția ca rezultatul să fie coerent.

Întrucât criticile de neconstituționalitate din prezenta cauză privesc, în esență, aceleași aspecte și având în vedere că nu au intervenit elemente noi, de natură să determine schimbarea jurisprudenței Curții Constituționale, soluția și considerentele deciziei menționate își păstrează valabilitatea și în cauza de față.

De asemenea, Curtea reține că din motivarea autorilor excepției de neconstituționalitate reiese că aceștia critică și raționamentele avute în vedere de instanțele de judecată privind operațiunea juridică a comparării titlurilor de proprietate ale părților și a modului de interpretare și aplicare a prevederilor Legii nr. 10/2001, aspecte care excedează competenței Curții Constituționale.

Curtea Constituțională a constatat că pentru acțiunile întemeiate pe dispozițiile dreptului comun, având ca obiect revendicarea imobilelor preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989, formulate după intrarea în vigoare a Legii nr. 10/2001 și soluționate neunitar de instanțele judecătorești, prin Decizia nr. 33 din 9 iunie 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 108 din 23 februarie 2009, Înalta Curte de Casație și Justiție — admitând recursul în interesul legii declarat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție — a stabilit că, atunci când intervine concursul dintre legea specială și legea generală, acesta se rezolvă în favoarea legii speciale, conform principiului *specialia generalibus derogant*, chiar dacă acesta nu este prevăzut expres în legea specială.

Totodată, în cazul în care sunt sesizate neconcordanțe între legea specială, respectiv Legea nr. 10/2001, și Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, aceasta din urmă are prioritate. Această prioritate poate fi dată în cadrul unei acțiuni în revendicare, întemeiată pe dreptul comun, în măsura în care astfel nu s-ar aduce atingere unui alt drept de proprietate ori securității raporturilor juridice.

De altfel, aceste considerente au fost reținute de Curte în Decizia nr. 565 din 29 aprilie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 415 din 22 iunie 2010, fiind valabile și în cauza de față, întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură a reconsidera această jurisprudență.

Pentru motivele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge ca neîntemeiată excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 480 și art. 481 din Codul civil, excepție ridicată de Adriana Stegman Condor în Dosarul nr. 7.735/3/2008 al Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția civilă și de proprietate intelectuală și de Aurelia Bădulescu în Dosarul nr. 20.839/3/2007 al Tribunalului București — Secția a III-a civilă.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 21 septembrie 2010.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent,
Maria Bratu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 1.101

din 21 septembrie 2010

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 480 din Codul civil și ale art. I pct. 1 și 3 din Legea nr. 1/2009 pentru modificarea și completarea Legii nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989

Augustin Zegrean	— președinte
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Iulia Antoanella Motoc	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Maria Bratu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Carmen-Cătălina Gliga.

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 480 din Codul civil și ale art. I pct. 1 și 3 din Legea nr. 1/2009 pentru modificarea și completarea Legii nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989, excepție ridicată de Eufrosina Mia Gheorghică și Constantin Marius Boșa în Dosarul nr. 6.227/302/2008 al Curții de Apel București — Secția a IV-a civilă.

La apelul nominal se prezintă, pentru autorii excepției, avocatul Mihai Rapcea. Lipsesc celelalte părți, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Cauza se află în stare de judecată.

Avocatul autorilor excepției solicită admiterea acesteia pentru aceleași motive invocate în fața instanței de judecată. Depune un număr de 8 înscrisuri referitoare la imobilul în litigiu.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției ca neîntemeiată, invocând jurisprudența în materie a Curții Constituționale.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 24 februarie 2010, pronunțată în Dosarul nr. 6.227/302/2008, **Curtea de Apel București — Secția a IV-a civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 480 din Codul civil și ale art. I pct. 1 și 3 din Legea nr. 1/2009 pentru modificarea și completarea Legii nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989**, excepție ridicată de Eufrosina Mia Gheorghică și Constantin Marius Boșa.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorii acesteia susțin că art. 480 din Codul civil contravine art. 44 alin. (1), (2) și (8) din Constituție, întrucât, deși acest text de lege definește dreptul de proprietate ca un drept exclusiv și absolut, acest drept este totuși limitat prin sintagma „*în limitele determinate de lege*”. De asemenea, arată că textul art. 480 din Codul civil nu definește în mod clar și delimitat caracterul absolut și exclusivist al dreptului de proprietate, făcând în același timp o comparație cu definiția dată dreptului de proprietate în noul Cod civil.

În ceea ce privește art. I pct. 1 și 3 din Legea nr. 1/2009, arată că „în condițiile în care legea apără în mod egal și fără discriminări proprietatea, în conformitate cu art. I pct. 1 și următoarele din Legea nr. 1/2009, persoanele care au cumpărat de la stat au mai puține drepturi, dreptul de proprietate al unor astfel de cumpărători este mai puțin protejat decât cel al statului, care este îndreptățit să nu mai restituie în natură anumite categorii de bunuri”.

Curtea de Apel București — Secția a IV-a civilă consideră că textele de lege criticate sunt constituționale.

Potrivit art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale

Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Avocatul Poporului consideră că textele de lege criticate sunt constituționale.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, susținerile părților prezente, concluziile procurorului, prevederile de lege criticate, raportate la dispozițiile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției îl reprezintă prevederile art. 480 din Codul civil, precum și cele ale art. 1 pct. 1 și 3 din Legea nr. 1/2009 pentru modificarea și completarea Legii nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 63 din 3 februarie 2009.

Aceste texte de lege au următoarea redactare:

— Art. 480 din Codul civil: „*Proprietatea este dreptul ce are cineva de a se bucura și a dispune de un lucru în mod exclusiv și absolut, însă în limitele determinate de lege.*”;

— Art. 1 pct. 1 și 3 din Legea nr. 1/2009:

„*Art. 1. — Legea nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 798 din 2 septembrie 2005, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:*

1. La articolul 1, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

«*Art. 1. — (1) Imobilele preluate în mod abuziv de stat, de organizațiile cooperatiste sau de orice alte persoane juridice în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989, precum și cele preluate de stat în baza Legii nr. 139/1940 asupra rechizițiilor și nerestituite se restituie în natură sau în echivalent, când restituirea în natură nu mai este posibilă, în condițiile prezentei legi.*»

[...]

3. La articolul 5 se introduce un nou alineat, alineatul (2), cu următorul cuprins:

«*(2) Dispozițiile alin. (1) se aplică și persoanelor ale căror averi au fost dobândite ilicit, în conformitate cu hotărârile instanțelor judecătorești pronunțate până la 6 martie 1945. Atât anexa nr. 1 la prezenta lege, cât și hotărârile judecătorești respective se afișează pe pagina de internet a autorității publice cu atribuții în domeniul retrocedărilor.*»

Textele constituționale considerate ca fiind încălcate sunt cele ale art. 3 alin. (1) potrivit căruia „*Teritoriul României este inalienabil.*”, art. 15 alin. (2) referitor la principiul neretroactivității legii, art. 20 referitor la tratatele internaționale privind drepturile omului, art. 44 alin. (1), (2) și (8) referitor la dreptul de proprietate privată, art. 136 privind proprietatea și art. 148 alin. (2) referitor la prioritatea reglementărilor comunitare față de dispozițiile contrare din legile interne.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține următoarele:

I. Prevederile art. 480 din Codul civil au mai făcut obiect al controlului de constituționalitate, pentru critici de

neconstituționalitate similare cu cele din prezenta cauză. Astfel, prin Decizia nr. 323 din 13 martie 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 257 din 1 aprilie 2008, Curtea a reținut că prevederile art. 480 din Codul civil dau definiția legală a proprietății, precizând că dreptul de proprietate este atât un drept absolut, ce rezultă din exercitarea celor 3 atribute ale acestui drept real (*usus, fructus și abusus*), cât și un drept exclusiv, din punctul de vedere al titularului care îl poate exercita în mod liber, cu respectarea însă a ordinii publice și a dispozițiilor imperative ale legii. Prin urmare, condiționarea liberei exercitări a atributelor dreptului de proprietate de respectarea dispozițiilor legii include și Constituția, ca Lege fundamentală, în esență, din punctul de vedere al forței juridice, în vârful ierarhiei actelor normative.

II. Cu privire la constituționalitatea Legii nr. 1/2009, Curtea s-a pronunțat în cadrul controlului *a priori*, prin Decizia nr. 1.351 din 10 decembrie 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 881 din 24 decembrie 2008, statuând că dispozițiile acestei legi sunt constituționale.

Curtea a reținut că atât Legea nr. 10/2001, cât și Legea nr. 1/2009 sunt legi reparatorii speciale. În acest sens este și Decizia nr. 33 din 9 iunie 2008 a Înaltei Curți de Casație și Justiție, în care s-a statuat că, în cazul concursului dintre legea specială și legea generală, se aplică legea specială, conform principiului *specialia generalibus derogant*, chiar dacă acesta nu este prevăzut în legea specială.

Prevederile de lege criticate sunt în concordanță cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, care prin deciziile sale obligă, într-adevăr, statul la măsuri reparatorii, dar nu în mod exclusiv la restituirea imobilelor în natură, măsurile reparatorii putând consta și în despăgubiri prin echivalent. Curtea Europeană a Drepturilor Omului, în cele mai multe dintre hotărârile ce vizează măsurile reparatorii, se referă la punerea în executare a hotărârilor judecătorești definitive și irevocabile, iar nu la modalitățile de restituire a imobilelor în natură sau prin echivalent, și a statuat că vânzarea de către stat a bunului unei persoane către terți de bună-credință reprezintă o privare de proprietate, care, dacă este combinată cu lipsa totală de despăgubire, este contrară art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, de exemplu, Hotărârea din 21 februarie 2008, pronunțată în Cauza *Johana Huber împotriva României*. Așadar, Curtea Constituțională reține că este contrar prevederilor art. 1 din menționatul protocol actul juridic prin care o persoană îndreptățită la restituire este privată de proprietate, întrucât nu beneficiază de măsuri reparatorii. Or, din cuprinsul art. 1 și următoarele din Legea nr. 10/2001 rezultă că cei îndreptățiți, cărora nu li se restituie imobilul în natură, beneficiază de măsuri reparatorii prin echivalent. În aceste condiții, Curtea constată că prevederile criticate nu încalcă dispozițiile art. 44 alin. (1) teza întâi din Constituție.

Considerentele acestei decizii sunt valabile și în cauza de față, întrucât nu au intervenit elemente noi de natură a determina o reconsiderare a jurisprudenței Curții.

Curtea reține, de asemenea, așa cum a statuat în jurisprudența sa, că, în ceea ce privește modalitatea prin care se realizează repararea prejudiciului suferit de titularii dreptului de proprietate deposedați în mod abuziv în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989, legiuitorul este liber să opteze atât în privința sferei bunurilor pentru care stabilește măsurile reparatorii, cât și a întinderii și a modalității de acordare a acestora, în funcție de situația concretă a respectivelor bunuri, fără ca prin aceasta să se instituie un tratament juridic diferit pentru categoriile de cetățeni aflate în situații identice.

Pentru motivele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge ca neîntemeiată excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 480 din Codul civil și ale art. I pct. 1 și 3 din Legea nr. 1/2009 pentru modificarea și completarea Legii nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989, excepție ridicată de Eufrosina Mia Gheorghică și Constantin Marius Boșa în Dosarul nr. 6.227/302/2008 al Curții de Apel București — Secția a IV-a civilă.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 21 septembrie 2010.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent,
Maria Bratu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 1.102

din 21 septembrie 2010

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 700 alin. 1 din Codul civil

Augustin Zegrean	— președinte
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Iulia Antoanella Motoc	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Maria Bratu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Carmen-Cătălina Gliga.

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 700 alin. 1 din Codul civil, excepție ridicată de Lucia Adina Trandafirescu și Jenica Natalia Bulacovschi în Dosarul nr. 10.962/300/2007 al Judecătoria Sectorului 2 București — Secția civilă.

La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Cauza se află în stare de judecată.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere ca neîntemeiată, invocând jurisprudența în materie a Curții Constituționale.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 12 februarie 2010, pronunțată în Dosarul nr. 10.962/300/2007, **Judecătoria Sectorului 2 București — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 700 alin. 1 din Codul civil**, excepție ridicată de Lucia Adina Trandafirescu și Jenica Natalia Bulacovschi, într-un litigiu având ca obiect „succesiune”.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorii acesteia consideră că prin instituirea unui termen de acceptare a succesiunii excesiv de scurt în comparație cu alte termene de prescripție se realizează un profund dezechilibru, care

avantajează statul, blocând transmiterea proprietății către moștenitorii legali. Prin aceasta se ajunge la o situație discriminatorie între stat și cetățean, iar presupusul drept de a utiliza repunerea în termen nu este viabil, urmărindu-se „abolirea” proprietății private și nicidecum salvagardarea acesteia pe calea moștenirii.

Judecătoria Sectorului 2 București — Secția civilă consideră că excepția este neîntemeiată. În acest sens arată că stabilirea duratei termenului de prescripție extinctivă este de competența legiuitorului, iar prin reducerea acestui termen în cazul dreptului de opțiune succesorală de la 30 la 6 luni prin Decretul nr. 73/1954 s-a urmărit respectarea principiului stabilității circuitului juridic civil, existând instituția repunerii în termen în cazul în care, din motive temeinice, acest drept nu poate fi exercitat în termenul legal de 6 luni.

Potrivit art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, prevederile de lege criticate, raportate la dispozițiile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl reprezintă prevederile art. 700 alin. 1 din Codul civil, având următoarea redactare: „*Dreptul de a accepta succesiunea se prescrie printr-un termen de 6 luni socotit de la deschiderea succesiunii.*”

Textele constituționale considerate ca fiind încălcate sunt cele ale art. 4 referitoare la unitatea poporului și egalitatea între cetățeni, art. 6 privind dreptul la identitate, art. 16 privind egalitatea în drepturi, art. 44 alin. (2) referitoare la dreptul de proprietate privată.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că s-a mai pronunțat asupra constituționalității art. 700 alin. 1 din Codul civil, prin raportare la aceleași dispoziții constituționale ca cele invocate în prezenta cauză și cu o motivare similară.

Astfel, prin Decizia nr. 343 din 25 martie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 303 din 10 mai 2010, Curtea, făcând referire la jurisprudența sa anterioară, a statuat că, prin instituirea unui termen de acceptare a succesiunii mai scurt, legiuitorul a urmărit să asigure celeritatea procedurilor referitoare la cauzele succesoriale și să înlăture echivocul care s-ar menține un timp îndelungat în ceea ce privește drepturile cuvenite moștenitorilor. Prin aceasta, legiuitorul nu a creat însă

niciun cadru discriminatoriu între stat și succesibil, persoana îndreptățită la moștenire putând solicita repunerea în termen, în situația în care, din motive temeinice, nu a putut exercita dreptul de opțiune succesorală în termenul legal de 6 luni.

Referitor la critica de neconstituționalitate raportată la art. 44 din Constituție, Curtea a constatat că prevederile de lege criticate nu contravin principiului garantării dreptului de proprietate ale cărui conținut și limite sunt stabilite de lege, iar în ceea ce privește invocarea principiilor și normelor constituționale prevăzute de art. 4 și art. 6, s-a reținut că aceste critici nu sunt relevante pentru soluționarea excepției, neavând incidență cu obiectul acesteia.

Considerentele acestei decizii sunt valabile și în cauza de față, întrucât nu au intervenit elemente noi de natură a determina o reconsiderare a jurisprudenței Curții.

Pentru motivele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge ca neîntemeiată excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 700 alin. 1 din Codul civil, excepție ridicată de Lucia Adina Trandafirescu și Jenica Natalia Bulacovschi în Dosarul nr. 10.962/300/2007 al Judecătoriei Sectorului 2 București — Secția civilă.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 21 septembrie 2010.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent,
Maria Bratu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 1.103

din 21 septembrie 2010

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 480 din Codul civil, ale Legii nr. 112/1995 pentru reglementarea situației juridice a unor imobile cu destinația de locuințe, trecute în proprietatea statului, și ale Legii nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989

Augustin Zegrean	— președinte
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Iulia Antoanella Motoc	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Maria Bratu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Carmen-Cătălina Gliga.

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 480 din Codul civil, ale Legii nr. 112/1995 pentru reglementarea situației juridice a unor imobile cu destinația de locuințe, trecute în proprietatea statului, și ale Legii

nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989, excepție ridicată de Niculina Răileanu și Dănuț Răileanu în Dosarul nr. 346/4/2007 al Judecătoriei Sectorului 4 București — Secția civilă.

La apelul nominal se prezintă pentru părțile Octavian Ginghină, Faust Hagin, Valer Mihai Pompilian, Constantin Lefter, Ștefan Miron Constantin Barnovschi și Alina Costache, avocatul Florian Andreescu. Lipsesc autorii excepției, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Cauza se află în stare de judecată.

Apărătorul părților prezente solicită respingerea excepției ca inadmisibilă, întrucât aspectele criticate privesc aplicarea legii, fiind de competența instanței de judecată. Depune note scrise.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere ca inadmisibilă a excepției de neconstituționalitate,

întrucât aceasta nu este motivată, contravenind astfel, prevederilor art. 10 alin. (2) din Legea nr. 47/1992.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 25 februarie 2010, pronunțată în Dosarul nr. 346/4/2007, **Judecătoria Sectorului 4 București — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 480 din Codul civil, ale Legii nr. 112/1995 pentru reglementarea situației juridice a unor imobile cu destinația de locuințe, trecute în proprietatea statului, și ale Legii nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989**, excepție ridicată de Niculina Răileanu și Dănuț Răileanu într-o cauză având ca obiect o acțiune în revendicare imobiliară.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorii acesteia consideră că prevederile de lege contravin dispozițiilor art. 53 din Constituție, fără a motiva în ce constă neconstituționalitatea acestora.

Judecătoria Sectorului 4 București — Secția civilă consideră că excepția este neîntemeiată.

Potrivit art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, prevederile de lege criticate, raportate la dispozițiile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, ale art. 1 alin. (2), art. 2, 3, 10 și 29

Pentru motivele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge ca inadmisibilă excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 480 din Codul civil, ale Legii nr. 112/1995 pentru reglementarea situației juridice a unor imobile cu destinația de locuințe, trecute în proprietatea statului și ale Legii nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989, excepție ridicată de Niculina Răileanu și Dănuț Răileanu în Dosarul nr. 346/4/2007 al Judecătoriei Sectorului 4 București — Secția civilă.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 21 septembrie 2010.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent,
Maria Bratu

HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI**GUVERNUL ROMÂNIEI****HOTĂRĂRE****privind aprobarea stemei comunei Mircea Vodă,
județul Constanța**

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, și al art. 10 alin. 2 din Legea nr. 102/1992 privind stema țării și sigiliul statului,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Articol unic. — (1) Se aprobă stema comunei Mircea Vodă, județul Constanța, prevăzută în anexa nr. 1.

(2) Descrierea și semnificațiile elementelor însumate ale stemei sunt prevăzute în anexa nr. 2.

(3) Anexele nr. 1 și 2 fac parte integrantă din prezenta hotărâre.

PRIM-MINISTRU

EMIL BOC

Contrasemnează:

Ministrul administrației și internelor,
Constantin-Traian Igaș

București, 20 octombrie 2010.
Nr. 1.047.

ANEXA Nr. 1*

ANEXA Nr. 2

STEMA**comunei Mircea Vodă, județul Constanța****DESCRIEREA ȘI SEMNIFICAȚIILE
elementelor însumate ale stemei comunei Mircea Vodă,
județul Constanța****Descrierea stemei**

Potrivit anexei nr. 1, stema comunei Mircea Vodă se compune dintr-un scut triunghiular, cu marginile rotunjite, tăiat.

În partea superioară, în câmp roșu, se află un mănunchi de patru spice de grâu, flancat de câte un ciorchine de strugure, toate de aur.

În vârful scutului, în câmp albastru, se află Monumentul Eroilor „Mircea cel Bătrân”, de argint.

Scutul este trimbrat de o coroană murală de argint cu un turn crenelat.

Semnificațiile elementelor însumate:

Monumentul Eroilor „Mircea cel Bătrân” a fost ridicat în cinstea soldaților căzuți pe câmpul de luptă în Primul Război Mondial.

Ciorchinii de struguri și spicele de grâu semnifică ocupațiile de bază ale locuitorilor, agricultura și viticultura, iar numărul de spice reprezintă numărul de sate componente ale comunei.

Coroana murală cu un turn crenelat de argint semnifică faptul că localitatea are rangul de comună.

*) Anexa nr. 1 este reprodusă în facsimil.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)

Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.70, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72

Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

